

vonnis

RECHTBANK ROTTERDAM

Team Handel

zaaknummer / rolnummer: C/10/496191 / HA ZA 16-205

Vonnis van 1 februari 2017

in de zaak van

MEHMET [REDACTED],
wonende te [REDACTED],
eiser,
advocaat mr. S. Dirven te Breda,

tegen

de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **DE PERSGROEP NEDERLAND** als rechtsopvolgster van **AD NIEUWSMEDIA B.V.**,
gevestigd te Rotterdam,
gedaagde,
advocaat mr. O.G. Trojan te 's-Gravenhage.

Partijen zullen hierna [REDACTED] en AD genoemd worden.

1. De procedure

1.1.

Het verloop van de procedure blijkt uit:

- het tussenvonnis van 5 juli 2016, alsmede de daaraan ten grondslag liggende processtukken;
- het proces-verbaal van comparitie van 26 augustus 2016, alsmede de bij die gelegenheid overlegde pleitaantekeningen aan beide zijden, de akte houdende wijziging van eis en de producties 9-11.

1.2.

Ten slotte is vonnis bepaald.

2. De feiten

Als enerzijds gesteld en anderzijds erkend, dan wel niet of onvoldoende gemotiveerd weersproken, alsmede op grond van de in zoverre niet weersproken inhoud van de producties, staat tussen partijen het volgende vast.

2.1.

Op 8 oktober 2015 heeft, in de papieren versie van de door AD uitgegeven krant, in het katern "Stad & Regio" voor de stad Rotterdam, een artikel over de hufferfuik gestaan, met een foto van [REDACTED] naast een door hem even daarvoor bestuurde auto, Mercedes [REDACTED]. Onder de foto staat "*Politieagenten fouilleren een automobilist in de 'hufferfuik' aan de Veerkade*".

2.2

Op de foto is te zien dat [REDACTED] zijn arm opsteekt terwijl een politieagent vlak naast hem staat. Andere agenten doorzoeken de kofferbak van de auto. De foto is gemaakt toen [REDACTED] door de politie gevraagd was uit te stappen in verband met een grote controle die plaatsvond in Rotterdam, de zogenaamde hufferfuik. Het gezicht van [REDACTED] is op de foto *geblurred* (vaag gemaakt).

2.3

De auto waarbij [REDACTED] is afgebeeld behoort niet aan hem toe, maar aan een bekende van hem (een huisgenote). De auto is deels, van de zijkant, in beeld gebracht, waarbij kleur en merk zichtbaar zijn, maar het kenteken van de auto en/of eventuele kenmerkende schade is niet zichtbaar. [REDACTED] gebruikte de auto in de periode dat de foto in de krant stond en daarvoor vaak in en om Rotterdam.

2.4

De foto is afgedrukt bij een artikel van journalist Sander Sonnemans aangaande de hufferfuik. De kop bij het artikel luidde: "*Overleven op het zebrapad Levend bewijs van asociaal rijgedrag om de hoek bij hufferfuik*". Het artikel noemt de naam van [REDACTED] en/of privégegevens van hem niet en verwijst ook niet expliciet naar de foto.

2.5

In een andere krant, Metro, die niet door AD wordt uitgegeven, heeft in oktober 2015 een foto van [REDACTED] met dezelfde auto, gemaakt bij dezelfde gelegenheid, gestaan, waarbij zijn gezicht niet onherkenbaar was gemaakt en de gehele auto zichtbaar was. De Telegraaf heeft in diezelfde periode een foto geplaatst van de Mercedes en deze voorzien van het volgende onderschrift: "*Ook de bestuurder van deze 'verdachte Mercedes' werd aan de kant gezet tijdens de speciale politieactie*".

2.6

Aan de hufferfuik en de daarmee beoogde doelen is rond het moment van de publicatie van de foto in de media uitgebreid aandacht besteed.

2.7

De tekst van het artikel met foto staat niet op de internet-uitgave van het AD en heeft daar ook niet gestaan.

3. Het geschil

3.1. [REDACTED] vordert – na wijziging van eis –

I voor recht te verklaren dat:

Primair

-AD door de foto in het dagblad AD te publiceren in strijd heeft gehandeld met de Wbp;
Subsidiair:

-AD door de foto in het dagblad AD te publiceren in strijd heeft gehandeld met de Auteurswet;

II. AD te veroordelen aan [REDACTED] een schadevergoeding van € 4.500,=, te betalen dan wel een door de rechtbank in goede justitie te bepalen bedrag;

III. AD te gebieden om de publicatie van de foto zowel op de website als in het dagblad te staken en gestaakt te houden, op verbeurte van een dwangsom van € 5.000 met veroordeling van AD in de kosten.

3.2. AD voert gemotiveerd verweer en concludeert tot afwijzing.

3.3. Op de stellingen van partijen wordt hierna, voor zover van belang, nader ingegaan.

4. De beoordeling

4.1.

Tegen de eiswijziging, die niet in strijd is met de goede procesorde, heeft AD zich niet verzet zodat recht wordt gedaan op de gewijzigde eis.

Het betreft hier een principieel getoonzette vordering van [REDACTED]. Hij meent, dat hem (immateriële) schade is toegebracht doordat AD de foto heeft geplaatst. Hij baseert zich daarbij primair op art. 49 van de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) en subsidiair op het portretrecht als bedoeld in art. 19-21 van de Auteurswet (Aw). AD stelt daar tegenover dat de vrijheid van meningsuiting meebrengt, dat het haar vrij stond deze foto, op deze manier, te plaatsen.

4.2 de Wbp

4.2.1

Ter zitting is duidelijk geworden dat de foto digitaal is aangeleverd en opgeslagen in een digitale beeldbank, waartoe de redactie toegang heeft en waaruit de redactie een keuze maakt. Daaruit volgt dat sprake is van geautomatiseerde verwerking in de zin van art. 2 Wbp. Voor de vraag of de Wbp toepasselijk is, is echter ook van belang of hier sprake is van een persoonsgegeven als bedoeld in art. 1a van de wet Wbp. [REDACTED] stelt dat dat het geval is, doch AD betwist dat.

4.2.2

Artikel 1 van de Wbp houdt voor zover van belang in:

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

a. persoonsgegeven: elk gegeven betreffende een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon.

4.2.3

[REDACTED] stelt dat hij identificeerbaar is op de foto. Zijn lengte, samen met zijn kleding en meer in het bijzonder het suède jack, maken [REDACTED] herkenbaar. Daarbij zijn ondanks het feit dat zijn gezicht is *geblurred*, zijn donkere gelaatstreken alsmede zijn donkere, korte haar goed zichtbaar. Hij stelt dat daarbij betrokken moet worden dat hij is gefotografeerd bij de auto. Over de herkenbaarheid van de auto stelt hij dat het gaat om een nieuw en opvallend model, herkenbaar aan de stroomlijning en de zeer afwijkende en unieke velgen waarop het Mercedeslogo goed is te zien. Deze velgen zijn goed zichtbaar op de foto. Het model, de kleur en de vormgeving van de auto maken samen met de unieke velgen dat deze uniek is en zeer kenbaar in Rotterdam. [REDACTED] was onlosmakelijk met de auto verbonden en gebruikte de auto als enige vervoersmiddel.

██████ onderbouwt zijn stelling met voorbeelden van gevallen waarin hij daadwerkelijk door bekenden, maar ook (in het kader van na te noemen verkoop) door vreemden, is herkend.

AD stelt daar tegenover dat het niet gaat om een herkenbare foto. Het gezicht is *geblurred*, verder is slechts een man te zien in onopvallende kleding. De auto behoort niet aan ██████ toe en dient bij de herkenbaarheid niet betrokken te worden. Dat, wellicht, mensen die ██████ goed kennen hem zouden kunnen herkennen is niet voldoende. Niet elk gegeven dat met veel moeite tot een bepaalde persoon kan worden herleid leidt tot identificeerbaarheid in de zin van de Wbp.

Da ██████ daadwerkelijk herkend is, is vermoedelijk niet aan deze foto maar aan de foto in Metro te wijten, want daar was zijn gezicht niet *geblurred*. Bovendien wijzen de door ██████ overgelegde berichtjes erop dat ██████ ook zelf naar anderen het artikel en de foto heeft toegestuurd.

4.2.4

De rechtbank is van oordeel dat het hier gaat om een identificeerbaar gegeven in de zin van de Wbp.

AD heeft gelijk waar zij stelt dat de foto op het eerste oog een betrekkelijk algemeen ogend geheel oplevert van een man bij een auto. Bij nadere beschouwing is echter de combinatie van beeldgegevens zo specifiek dat deze met weinig moeite tot ██████ herleidbaar is. Het gaat evident om een in Rotterdam gemaakte foto (de Erasmusbrug is op de achtergrond te zien en het bijbehorende artikel ziet op de Rotterdamse huftefuik, een en ander in het Rotterdam-katern). De auto is van de zijkant in beeld gebracht, maar merk, kleur en type zijn herkenbaar. De velgen zijn prominent in beeld. Die auto, in combinatie met degene die gelet op de compositie duidelijk de bestuurder is, geeft voor mensen die ██████ kennen en weten dat hij, samen met zijn huisgenote, in Rotterdam de auto veelvuldig gebruikt, al een duidelijke aanwijzing. ██████'s gezicht is weliswaar *geblurred*, maar zijn gestalte, korte donkere haar en jack zijn zichtbaar. Dat men ██████ zal herkennen van die foto ligt dan ook voor de hand, mits men bekend is met ██████.

Voor een vreemde zal ██████ niet herkenbaar zijn; daarvoor zijn voormelde aanwijzingen te weinig specifiek. De wet moet echter, om zijn volle werking te kunnen hebben, niet zo beperkt worden uitgelegd dat deze slechts toepasselijk is in gevallen waarin de gegevens voor een ieder zonder meer herleidbaar zijn tot een persoon, en dus in dit geval dat de persoon op de foto voor een ieder zonder meer herkenbaar is.

Dat/of de door ██████ gegeven voorbeelden van herkenning voor zover zij zien op vreemden (in het bijzonder potentiële kopers van de auto) niet overtuigend zijn doet dus niet ter zake. ██████ hoeft niet aan te tonen dat hij daadwerkelijk is herkend.

Ook de door AD benadrukte omstandigheid dat de herkenning heel goed te wijten kan zijn aan de foto in Metro is weliswaar juist - de rechtbank acht herkenning van die foto veel aannemelijker dan van deze foto - maar doet, gelet op het voorgaande, niet ter zake.

4.3

Voor dit geval heeft AD zich beroepen op artikel 3 Wbp, dat voor zover van belang luidt:
1. Deze wet is niet van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens voor uitsluitend journalistieke, artistieke of literaire doeleinden, behoudens de overige bepalingen van dit hoofdstuk, alsmede de artikelen 6 tot en met 11, 13 tot en met 15, 25 en 49.
gelezen in combinatie met art. 8f Wbp:

Persoonsgegevens mogen slechts worden verwerkt indien:

(...) f. de gegevensverwerking noodzakelijk is voor de behartiging van het gerechtvaardigde belang van de verantwoordelijke of van een derde aan wie de gegevens worden verstrekt, tenzij het belang of de fundamentele rechten en vrijheden van de betrokkene, in het bijzonder het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer, prevaleert.

Dat beroep slaagt, zoals hierna wordt toegelicht.

4.3.1

De rechtbank stelt voorop dat het hier gaat om de botsing van twee grondrechten. Tegen elkaar moeten worden afgewogen het door art. 8 EVRM beschermde recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer en het door art. 10 EVRM beschermde recht op vrijheid van meningsuiting en informatievrijheid; bij deze afweging moeten alle bijzonderheden van het gegeven geval worden betrokken, om uiteindelijk te kunnen beslissen welke van de betrokken belangen in dit geval het zwaarst weegt. Deze afweging is in de kern dezelfde als de afweging in het kader van het portretrecht. Uit de MvT bij de Wbp blijkt ook, dat het niet de bedoeling van de wetgever is geweest om in het kader van de bescherming van persoonsgegevens een geheel nieuwe, andere, afweging te maken of de geportretteerde een heel nieuwe mogelijkheid om zich tegen publicatie te verweren te bieden.

4.3.2

In dit geval is van belang dat, anders dan in veel in de rechtspraak eerder aan de orde gekomen gevallen, van een verdenking van enig strafbaar handelen geen sprake is. ■■■■■ komt in het artikel niet voor en het onderschrift is neutraal. Weliswaar is ■■■■■ afgebeeld met drie politiemensen, maar de foto geeft, anders dan ■■■■■ stelt, voor een onbevange krantenlezer geen aanleiding om daarin een aanhouding te zien. De fuik is ook juist bedoeld, zoals het woord aangeeft, om alle passanten te vangen. Het AD heeft terecht ook gewezen op de omstandigheid dat zij niet het, voor verdachten in strafzaken gebruikelijke, zwarte balkje over de ogen heeft gebruikt om ■■■■■ minder herkenbaar te maken, maar het neutrale instrument van *blurren*.

Wel geeft de omstandigheid dat ■■■■■ uitgestapt is en de auto onderzocht wordt aanleiding voor de gedachte dat nader onderzoek kennelijk op zijn plaats was. In zoverre geeft de foto, in combinatie met het doel van de fuik, wel een enigszins negatieve connotatie. Dat de afbeelding in redelijkheid enige schade kan hebben toegebracht aan een goede naam van ■■■■■ is daarmee voldoende aannemelijk.

4.3.3

Het AD streefde met de foto in het algemeen belang het doel van informatie van het publiek na. Dat naast een artikel, dus tekst, beeld in de vorm van een foto een zinvolle aanvulling van berichtgeving is, is onomstreden. De hufterfuik-aanpak was door de betrokken wethouder uitgebreid in de media aangekondigd en toegelicht. Daarbij werd een verbetering van het algemene gevoel van veiligheid en welbevinden in Rotterdam nagestreefd, door met name het aanpakken van asociaal weggedrag. Voorlichting van het publiek over de eerste dag dat die fuik daadwerkelijk was opgezet diende dus het algemeen belang van journalistieke voorlichting van het publiek. Dat de foto paste bij het onderwerp is duidelijk, ■■■■■ was immers in de fuik gelopen. Ook andere media hebben kennelijk ■■■■■ en/of de auto een passende illustratie van de berichtgeving gevonden.

De invalshoek dat AD ook andere passende illustraties had kunnen kiezen, met name foto's waarop [REDACTED] niet te zien was, en dat het AD dat louter daarom ook had moeten doen berust op een onjuiste opvatting over de vrijheid van meningsuiting. Het AD mag en mocht zelf de keuze maken welke foto zij gebruikt.

4.3.4

In de belangenafweging dient voorts betrokken te worden dat AD moeite heeft gedaan om [REDACTED] minder herkenbaar in beeld te brengen, door het kenteken niet te tonen en meergenoemd *blurren* toe te passen. Dat ook andere media foto's van [REDACTED] hebben geplaatst is overigens in deze context niet van belang, nu dat nog niet bekend was toen AD haar foto plaatste.

4.3.5

[REDACTED] heeft nog aangevoerd dat de gevolgen die het plaatsen van de foto voor hem hebben gehad ernstig zijn geweest. Voor zover hij daarbij doelt op problemen die hij zou hebben ondervonden bij de verkoop van de auto gaat de rechtbank daaraan voorbij; hij was immers geen eigenaar van de auto, zodat van rechtens te respecteren belangen van [REDACTED] in dat kader geen sprake kan zijn. Voor het overige acht de rechtbank gelet op hetgeen daaromtrent ter zitting naar voren is gekomen aannemelijk dat mensen uit de omgeving van [REDACTED] hem hebben aangesproken naar aanleiding van de foto en hem vragen hebben gesteld (bijvoorbeeld of hij werd aangehouden), maar dat enkele feit kan niet als een ernstig gevolg worden geduid.

Verdere concrete nadelige gevolgen van deze foto zijn niet aannemelijk geworden.

4.3.6

Per saldo acht de rechtbank de belangen van [REDACTED], met name gelet op de beperkte ernst van de inbreuk, niet zo zwaarwegend dat deze moeten prevaleren boven het, in een open samenleving als de Nederlandse, zeer belangrijke grondrecht van (een vrije pers en) vrijheid van meningsuiting. De plaatsing van de foto was redelijkerwijs noodzakelijk in het kader van de voorlichting aan het publiek, AD heeft door het *blurren*, door het neutrale onderschrift en door het achterwege laten van enige verwijzing naar de foto in het artikel zorgvuldig gehandeld en de belangen van [REDACTED] voldoende gerespecteerd en met name niet de suggestie gewekt dat [REDACTED] zich schuldig had gemaakt aan een strafbaar feit of daarvan verdacht werd.

4.4

Bij gebreke van een schending van de rechten van [REDACTED] in de zin van de Wbp is geen ruimte voor een schadevergoeding als bedoeld in art. 49 van die wet. De primaire grondslag kan de vordering dus niet dragen.

4.5 portretrecht in het kader van de Aw

De afweging die in het kader van de Aw moet worden gemaakt ziet op dezelfde belangen als hiervoor in het kader van de Wbp besproken en de te maken afweging in dat kader is in de kern dezelfde (zie 4.3.1). Zoals uit het voorgaande reeds blijkt valt die afweging, en dus ook de afweging die in het kader van het portretrecht moet worden gemaakt, in het nadeel van [REDACTED] uit. Ook de subsidiaire grondslag kan de vorderingen dus niet dragen.

Hetgeen partijen over en weer verder hebben aangevoerd -bijvoorbeeld over de omvang van de schade en het causaal verband- kan, als zonder belang voor de beslissing, verder onbesproken blijven.

4.6

██████ zal als de in het ongelijk gestelde partij in de proceskosten worden veroordeeld. De kosten aan de zijde van AD worden begroot op:

- griffierecht	619,00
- salaris advocaat	904,00 (2 punten a € 452)
Totaal	€ 1.623,00

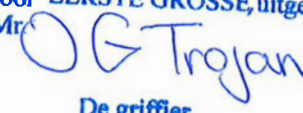
5. De beslissing

De rechtbank

- 5.1. wijst de vorderingen af,
- 5.2. veroordeelt ██████ in de proceskosten, aan de zijde van AD tot op heden begroot op € 1.623,=,
- 5.3. verklaart dit vonnis wat betreft de kostenveroordeling uitvoerbaar bij voorraad.

Dit vonnis is gewezen door mr. P.F.G.T. Hofmeijer-Rutten en in het openbaar uitgesproken op 1 februari 2017.

106/
coll:

Voor EERSTE GROSSE, uitgegeven aan
Mr. Trojan advocaat,
De griffier,